

Pedagogisch beleidsplan

KINDERDAGVERBLIJF EN BUITENSCHOOLSE OPVANG EIGEN WIJS, EDE
December 2017

Inhoud

	INLEIDING	2
1.	VISIE VAN EIGEN WIJS	3
2.	DE GROEPEN VAN EIGEN WIJS	4
3.	VEILIGHEID EN WELBEVINDEN VAN HET KIND	5
4.	VERANTWOORDE OPVANG	6
5.	ONZE WERKWIJZE	7
6.	DE ONTWIKKELING VAN HET KIND	13
7.	ONZE PEDAGOGISCH MEDEWERKERS EN HUN ONTWIKKELING	15

Inleiding

Ons pedagogisch beleid is de rode draad voor onze werkwijze. Ons doel is het opvangen, verzorgen en begeleiden van kinderen in de leeftijd van 0-12 jaar. Hiervoor beschikken wij over een prachtige locatie met speciaal ingerichte ruimtes.

Kinderen worden opgevangen in groepen. We werken volgens de visie van Eigen Wijs. Het personeel ondersteunt deze visie en is gemotiveerd om vanuit deze visie te werken.

Met de term ouder(s) bedoelen we ook verzorger(s). Met pedagogisch medewerkers worden zowel mannen als vrouwen bedoeld. Dat geldt ook voor kinderen. Bij "hij" en "hem" kan ook "zij" en "haar" worden gelezen.

1. Visie van Eigen Wijs

De basis van onze visie is dat wij ieder kind waardevol en uniek vinden. Ieder kind is een eigen, creatief en sociaal wezen met vanaf de geboorte eigen interesses, kwaliteiten en wensen in aanleg. Wij willen de kinderen vertrouwen in zichzelf en in anderen meegeven en ze laten ervaren dat ze competent zijn. We willen de competentie van de kinderen bevorderen door ze te stimuleren en te begeleiden in hun eigen handelen.

De pedagogische omgeving van het kind bestaat uit andere kinderen, de volwassenen en de ruimte om hem heen. Deze pedagogische omgeving moet voor het kind veilig en warm zijn en moet het kind uitdagen en helpen om zijn competenties en interesses verder te ontwikkelen.

Veiligheid is voor een kind een voorwaarde om zich te kunnen ontwikkelen. Een veilige omgeving betekent ook geborgenheid. Wij vinden het belangrijk om steeds naar het kind te kijken om te zien of het goed in zijn vel zit en of hij zich prettig voelt in zijn omgeving. Kijken naar kinderen, je verplaatsen in kinderen en je afvragen hoe het kind zich voelt; dat vinden we belangrijk. Hierna kun je aansluiten bij het kind en dan handel je op de wijze die het beste past bij de situatie waarin het kind zich bevindt. Zien, aansluiten en handelen; daar gaat het om.

We proberen het kind te begrijpen en hem te begeleiden bij zijn ontwikkeling. In de ontwikkeling is een kind op zoek naar grenzen en gaat hij zijn omgeving steeds verder verkennen. We vinden het belangrijk een kind uit te dagen en we bieden daarom rijke activiteiten en een rijke omgeving aan. Van belang is om het kind te observeren en te begrijpen (voelen) wat het kind doet en waarom. Een kind kan zelf goed bepalen wat hij wil doen en waar hij aan toe is. We volgen het kind zoveel mogelijk, maar het is ook belangrijk om grenzen aan te geven. Duidelijk en consequent zijn is van groot belang. Evalueren doen we altijd en overal. Met elkaar bespreken we het kind en zijn situatie en tevens de werkwijze en het handelen van de pedagogisch medewerkers.

We houden rekening met de ontwikkelingsfase waarin het kind zit. We proberen zoveel mogelijk de talenten van een kind te benadrukken en deze verder tot ontplooiing te laten komen. Ieder kind mag op Eigen Wijs zijn zoals hij is. Ieder kind leert lopen en praten, maar ieder kind doet dit in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. Ieder kind is uniek en dat koesteren wij.

Kinderopvang en BSO betekent dat het kind wordt opgevangen in een groep. Het sociale aspect is een belangrijk onderdeel. Kinderen leren van elkaar en van elkaars verschillen. Bij Eigen Wijs staat de groep centraal en hierbinnen het kind.

Onze tuin rondom het gebouw is een nadrukkelijk element in de pedagogische omgeving van de kinderen; je kunt er niet omheen. Wij vinden buiten zijn en spelen van groot belang voor de ontwikkeling van kinderen.

Wij maken geen gebruik van methodes. Het kind is in zijn jonge leeftijd niet ontvankelijk voor bewuste voorgeprogrammeerde lessen. Voorgeprogrammeerde opdrachten worden opgelegd. Wij zien liever dat kinderen uitdagingen aangaan. De pedagogisch medewerkers werken procesgericht in plaats van productgericht. Fantasie en zelfvertrouwen groeien als kinderen op hun eigen manier mogen kijken en hun eigen creatie mogen maken, waar ze trots op kunnen zijn.

We benadrukken hetgeen een kind kan en geven het kind de tijd die hij nodig heeft om zich vaardigheden eigen te maken. Op die manier wordt het kind versterkt in zijn zelfvertrouwen. En dat is de basisvoorwaarde voor verdere ontwikkeling!

2. De groepen op Eigen Wijs

Binnen Eigen Wijs treft u 6 groepen aan. Iedere groep heeft vaste pedagogische medewerkers. De kinderen kunnen terugvallen op vertrouwde gezichten, waardoor een goede gehechtheid kan worden bereikt. De verhouding tussen het minimaal aantal in te zetten beroepskrachten en het aantal aanwezige kinderen in een groep wordt bepaald op grond van tabel 1 in bijlage 1 van “besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzaalwerk” dd. 23 augustus 2017. Uiteraard houden wij ons aan deze tabel en bijbehorende rekenregels. In de meeste gevallen zetten wij al eerder een extra pedagogisch medewerker in. Bij de BSO doen we dat altijd.

2 babygroepen: Tinkel en Tuba

Tinkel: 12 (13) kinderen van 0-1 ½ jaar

Tuba: 12 (13) kinderen van 0-2 jaar

3 peutergroepen: Banjo, TamTam en Toet

Banjo: 13 kinderen van 1 ½ -4 jaar

TamTam: 13 kinderen van 1 ½ -4 jaar

Toet: 14 kinderen van 2-4 jaar

3 plus groep

Alleen open op drukke dagen bij meer dan 13 kinderen op een peutergroep.

Buitenschoolse opvang (BSO) : Fidel

4-12 jaar (maximaal 32)

Fidel A: maximaal 20 kinderen; jongsten

Fidel B: maximaal 20 kinderen; oudsten

Onze pedagogisch medewerkers moeten natuurlijk ook pauzeren.

Per dag wordt er nooit meer dan 3 uur afgeweken van de BKR (beroepskracht-kind-ratio).

Bij twee aanwezige pedagogisch medewerkers wijken we mogelijk af:

Van 08.00 tot 09.00 uur, 14.00 tot 15.00 uur, 17.00 tot 18.00 uur.

We wijken niet af:

Van 07.30 tot 08.00 uur, 09.00 tot 14.00 uur, 15.00 tot 17.00 uur, 18.00 tot 18.30 uur.

Bij drie aanwezige pedagogische medewerkers wijken we mogelijk af:

Van 08.15 tot 09.00 uur, 13.30 tot 15.00 uur, 17.15 tot 18.00 uur.

We wijken niet af:

Van 07.30 tot 08.15 uur, 09.00 tot 13.30 uur, 15.00 tot 17.15 uur, 18.00 tot 18.30 uur.

Op rustige dagen is het mogelijk dat twee groepen samengevoegd worden tot één groep. Van beide groepen is dan altijd een eigen pedagogisch medewerker aanwezig.

3. Veiligheid en welbevinden van het kind

Wij hanteren op Eigen Wijs het beleidsplan “veiligheid en gezondheid”. Daarin wordt beschreven hoe we risico’s inperken en hoe we handelen in een ongezonde en/of onveilige situatie. Tevens hebben we de meldcode “huiselijk geweld en kindermishandeling”.

Wij leren de kinderen omgaan met kleine risico’s. Onze tuin biedt de mogelijkheid om te spelen en te ontdekken. Wij vinden het belangrijk dat kinderen de natuur ervaren en we leren ze daarbij hoe om te gaan met uitdagingen en risico’s.

Een kind heeft veiligheid nodig om zich te kunnen ontwikkelen. Het gaat hierbij niet alleen om fysieke veiligheid, maar ook om het geven van warmte en aandacht. Het kind moet zich veilig **voelen**. Wij creëren veiligheid door vaste pedagogisch medewerkers op een groep in te zetten. De kinderen zien vaste gezichten. Het is voor ons belangrijk om een vertrouwensband met het kind op te bouwen, zodat het kind zich durft te uiten. Als het nodig is, proberen wij het kind weer op weg te helpen.

Een veilige hechting is de basis voor het aangaan van een relatie. De relatie met een kind is leidend voor het gedrag van een kind. Door de handelingen van de pedagogisch medewerker bouwt het kind een zelfbeeld op. De individuele ontwikkeling wordt bepaald door de kwaliteit van de relaties die een kind heeft met volwassenen. De pedagogisch medewerkers zorgen voor veiligheid in de groep; ze zorgen voor fysieke, emotionele en sociale veiligheid.

Luisteren en kijken naar kinderen is essentieel. Kinderen hebben aandacht nodig; het is een vraag om erkenning. Erkenning geeft een positief gevoel van eigenwaarde en kan leiden tot groei. We storen kinderen niet onnodig in hun spel. We hebben daarnaast ook aandacht voor grensoverschrijdend gedrag en proberen dit zoveel mogelijk met het kind en de ouders te bespreken. We zorgen voor een veilig klimaat voor het kind zelf, maar ook voor zijn omgeving; voor de andere kinderen en de pedagogisch medewerkers.

Er wordt altijd aandacht besteed aan kinderen die huilen. Een baby kan nog niet vertellen wat er aan de hand is. Een baby kan huilen omdat het honger of slaap heeft, maar ook omdat het aandacht nodig heeft. Deze aandacht is heel belangrijk voor het welbevinden van het kind. Huilen mag; het is een normale emotie. Ook als peuters of schoolkinderen huilen, proberen we altijd te achterhalen wat de reden is.

4. Verantwoorde opvang

Op Eigen Wijs bieden wij verantwoorde kinderopvang en buitenschoolse opvang en houden we rekening met de ontwikkelingsfase waarin kinderen zich bevinden.

1. We bieden emotionele en fysieke veiligheid in een veilige en gezonde omgeving.

Kinderen voelen zich emotioneel veilig en geborgen doordat wij op een sensitieve en responsieve manier met kinderen omgaan. We hebben respect voor de autonomie van kinderen. We bieden een vaste structuur en er worden grenzen gesteld aan het gedrag van kinderen.

2. We bevorderen de ontwikkeling van de persoonlijke competentie van de kinderen.

Wij dagen de kinderen spelenderwijs uit in de ontwikkeling van hun motorische, cognitieve, taal- en creatieve vaardigheden. Hierdoor stellen wij de kinderen in staat steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving.

3. We bevorderen de ontwikkeling van de sociale competentie van de kinderen.

We begeleiden kinderen in hun interacties. Spelenderwijs worden sociale kennis en vaardigheden bijgebracht, zodat kinderen goede relaties met anderen kunnen opbouwen en onderhouden.

4. We zorgen voor de overdracht van normen en waarden.

Kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde normen en waarden in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij.

In het volgende hoofdstuk wordt beschreven op welke wijze bovenstaande pedagogische doelen in de praktijk worden uitgewerkt.

5. Onze werkwijze

We stimuleren de kinderen in hun nieuwsgierigheid om ontdekkend te leren. We gebruiken bewust geen methodes, maar bieden kinderen een uitdagende omgeving en sluiten ons zoveel mogelijk aan bij de kinderen. We gaan uit van de intrinsieke motivatie bij kinderen. Ieder kind heeft de wil om te ontdekken, te spelen en te leren. Onze pedagogisch medewerkers besteden veel tijd en aandacht aan observaties om te kijken of kinderen goed in hun vel zitten. Pas dan kunnen kinderen worden uitgedaagd en gestimuleerd in hun ontwikkeling.

5.1 HET BIEDEN VAN EMOTIONELE EN FYSIEKE VEILIGHEID IN EEN VEILIGE EN GEZONDE OMGEVING

Het bieden van een gevoel van veiligheid is de basis voor de beoordeling van de pedagogische kwaliteit

Wij zorgen voor een aantrekkelijke en uitdagende omgeving met een rijk aanbod aan spelmaterialen. De inrichting van de ruimtes en de keuze van het materiaal is afgestemd op de veiligheidseisen. Hiervoor verwijzen we u graag naar het veiligheids- en gezondheidsbeleid van Eigen Wijs. Op de groepen is een dagprogramma met gevarieerde activiteiten. In het vrije spel worden de keuzes van de kinderen gevolgd. Daarnaast bieden we gestructureerde spelactiviteiten aan, die door de pedagogisch medewerkers worden voorbereid. De organisatie op de groepen is afgestemd op het tempo en het ritme van de kinderen. Iedere groep heeft zijn eigen dagritme.

Op de **babygroepen** Tinkel en Tuba sluiten de pedagogisch medewerkers aan bij de slaap- en eetbehoeften van ieder individueel kind. Naarmate de kinderen ouder worden, kan er op een vast moment samen worden gegeten. Samen aan tafel is een moment van rust en herkenning. Tijdens dit tafelmoment worden liedjes gezongen of wordt er een boekje voorgelezen.

De babygroepen zijn verbonden met een schuifdeur. Deze deur is af en toe open, zodat de kinderen een kijkje kunnen nemen op de andere groep en zo hun wereld kunnen vergroten.

Als een baby voor de eerste keer op Tinkel of Tuba wordt opgevangen, dan komt het altijd eerst wennen. Samen met de ouders wordt afgesproken hoe lang en voor welke periode het kindje op de babygroep zal worden opgevangen. Ongeveer 4 weken voordat een kind de leeftijd bereikt om naar een volgende groep over te gaan, mag het kind wennen op de nieuwe groep. Een vaste pedagogisch medewerker van de oude groep gaat met het kind naar de nieuwe groep. Als het lukt, dan blijft het kind een tijdje op de nieuwe groep. Deze tijd wordt steeds verder uitgebreid. Mocht het kind nog niet snel kunnen wennen, dan wordt altijd in overleg met de ouders bekeken of het kind mogelijk nog iets langer op de oude groep kan blijven. Samen met de ouders wordt dan een plan gemaakt om geleidelijk en goed te kunnen wennen.

De **peutergroepen** Banjo, TamTam en Toet hebben een dagindeling met een aantal vaste momenten. In de ochtend en middag wordt er fruit gegeten en tussen de middag brood. Op de peuter- en babygroepen wordt er bij de tafelmomenten gezongen of voorgelezen of wordt er een andere (tafel)activiteit aangeboden.

Na de lunch gaan sommige kinderen slapen.

Naar het professioneel oordeel van onze pedagogisch medewerkers, gaan soms de deuren tussen de groepen open op het moment dat de veiligheid en de rust gewaarborgd blijft. De kinderen kunnen dan meedoen met activiteiten op een andere groep en kunnen spelen met kinderen en/of pedagogisch medewerkers uit de andere groep.

Voor de kinderen is het een meerwaarde in hun ontwikkeling als ze gedurende een dag gebruik kunnen maken van meer ruimtes dan alleen hun eigen groepsruimte. De deuren gaan gemiddeld twee keer per dag (in de ochtend en in de middag) voor ongeveer 30 minuten open.

Als een kind doorstroomt van de peutergroep naar de BSO, dan wordt met ouders en pedagogisch medewerkers overlegd hoe vaak en wanneer het kind gaat wennen op de BSO en vindt een intakegesprek plaats met een pedagogisch medewerker van de BSO.

Bij een nieuwe aanmelding voor de BSO wordt met de nieuwe ouder(s) afgestemd hoe vaak en wanneer het kind op Fidel gaat wennen.

Vanzelfsprekend doet de pedagogisch medewerker de overdracht naar de collega's van de volgende groep. Zie hiervoor paragraaf 6.1..

De **BSO** Fidel biedt kinderen direct uit school iets te eten en te drinken aan. Daarna kunnen de kinderen vrij spelen of meedoen met een aangeboden activiteit in de groepsruimte, in de hal of in de speelzaal. Spelen kan ook buiten op ons eigen terrein, in het bos of op het schoolplein. In de schoolvakanties is er een speciaal programma, meestal gekoppeld aan een thema. De ouders krijgen van tevoren het programma toegezonden. Tijdens vakanties is het mogelijk om de kinderen de hele dag opvang te bieden.

De planning van de opvang van de kinderen wordt vastgelegd in ons digitaal kind systeem. Er is een duidelijk overzicht van welke kinderen op welke dagen komen. Als ouders een ander dagdeel opvang nodig hebben, dan kunnen ze hiervoor een verzoek doen. Dit verzoek wordt gezien als extra opvang en kan alleen worden gehonoreerd als er plek is.

5.2 HET BEVORDEREN VAN DE PERSOONLIJKE COMPETENTIE

De motorische en de zintuiglijke ontwikkeling vormen de basis voor alle andere ontwikkelingsgebieden.

De binnen- en buitenruimtes waar kinderen verblijven, zijn veilig en uitdagend. Eigen Wijs beschikt over bijna twee maal zoveel binnen- en buitenspeelruimte als vereist is. Kinderen krijgen bij ons dus letterlijk de ruimte om de omgeving te ontdekken. De omgeving is uitnodigend ingericht en sluit aan bij de zone van de naaste ontwikkeling van het kind. Er worden zoveel mogelijk grove en fijne beweegactiviteiten aangeboden in het dagelijks handelen, zoals kruipen, klimmen, bouwen, knippen, plakken en verven. Bij ons kunnen de kinderen voldoende spelen en bewegen, waardoor de motorische vaardigheden goed worden ontwikkeld.

De babyruimtes zijn zo ingericht dat de kinderen worden uitgedaagd om te spelen. Voor beide **babygroepen** hebben we buiten een terras, zodat kinderen regelmatig buiten kunnen spelen. Ook de hal wordt vaak gebruikt om te spelen.

De **peutergroepen** hebben ieder hun prachtige groepsruimte met speelhoeken en spelmateriaal. Iedere groep heeft een eigen tuin, tussen de bomen, met schitterende mogelijkheden om de natuur te ontdekken en te werken aan de motorische ontwikkeling. Ook de hal beneden wordt gebruikt om te spelen. We zijn in het trotse bezit van een prachtige speelzaal die gebruikt wordt door zowel de allerkleinsten als de oudste kinderen.

Op de **BSO** gaan we naast het spelen en bewegen in onze eigen natuur- en beleeftuin regelmatig naar andere speelterreinen. Daarnaast gaan we één keer per week naar een gymzaal waar onder deskundige begeleiding van een gediplomeerde gymdocent verschillende motorische vaardigheden worden geoefend zoals zwaaien, springen en balanceren.

5.2.1 Natuurbeleving op Eigen Wijs.

Kinderen spelen op Eigen Wijs zoveel mogelijk buiten. Als het lekker weer is, lunchen we buiten. Het is erg moeilijk om op Eigen Wijs de natuur niet te beleven. Bij elke stap die je buiten zet, word je omarmd door de natuur. De natuur is gezond en brengt rust en is uiteraard ook belangrijk voor de ontwikkeling van de motoriek, zintuigen en voor het gebruik van de fantasie. Bewegen en spelen in de natuur geeft je zelfvertrouwen. Door veel buiten te zijn, krijgen kinderen een gezonde dosis frisse buitenlucht en veel lichaamsbeweging. Ons streven is dat ieder kind elke dag minimaal een uur naar buiten gaat en dat is in onze beleeftuin echt geen straf. Onze tuin is zo ingericht dat er van alles te beleven is. Elk seizoen is anders; bloesem in de boom, samen tomaten kweken, komkommers zien groeien, aardbeien plukken, de lavendelgeur ruiken en de herfstbladeren zien verkleuren en vallen. Er kunnen dennenappels op je hoofd vallen en soms komt het eekhoortje langs.

Onze **babytuin** heeft een kleine zandbak, een mini heuveltje en een lavendeldoolhof. De allerkleinsten kunnen de natuur ontdekken zonder onder de voet gelopen te worden door andere, oudere kinderen. Op ons baby-terras kunnen baby's genieten van de bewegende bladeren, de wolken, het licht en van de geuren buiten en de klim- en klautermaterialen. Buiten zijn is voor veel baby's rustgevend. Buiten slapen behoort op Eigen Wijs tot de mogelijkheden; dat kan zelfs in ieder seizoen!

De **peutertuin** is groot met in iedere hoek een andere uitdaging; van zandbak met waterkraan tot een hutje. Via de wilgentunnel naar het klimparcours. Overal takken om mee te sjouwen. Dennenappels, steentjes en eikels om te verzamelen en boomstammen en stenen om te klimmen en klauteren. Kinderen ervaren dat stammen soms glad zijn, dat het buiten koud kan zijn, maar dat de zon warmte geeft. De plassen met regenwater nodigen uit tot roeren met een stokje maar ook tot stampen met je voeten. Met laarsjes aan de voeten kunnen kinderen heel lang heerlijk in en met water spelen.

De **BSO** kinderen hebben een grote tuin tot hun beschikking met een slingertouw en een bank die letterlijk tussen de bomen hangt. De waterpomp is favoriet en kinderen kunnen uren lang een waterloop bestuderen.

Uiteraard ontbreekt een moestuin niet en de kinderen eten aardbeien, tomaatjes en soms een komkommer uit eigen tuin. Soms is er een wedstrijd wie de grootste zonnebloem heeft "gekweekt". Als de kinderen behoefte aan rust hebben, dan kunnen ze zich terug trekken in de hutjes of in onze "rust ruimte".

Pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen in het ontdekken en beleven van de natuur. Kinderen die in de natuur spelen, blijven niet schoon. In de hal staan kasten vol met van huis meegenomen laarsjes en na het buiten spelen kunnen de kinderen in de hal weer schoon worden bij een hele rij kraantjes op kinderhoogte.

5.2.2 Spelenderwijs

Spelenderwijs leren kinderen cognitieve vaardigheden. Onze pedagogisch medewerkers verwoorden zoveel mogelijk van begin af aan alles wat het kind doet, of waar het bij betrokken is. Dit gebeurt op het niveau van het kind, dus rustig, langzaam en duidelijk met (een overdreven) intonatie. We lezen dagelijks voor en zingen liedjes, waardoor het kind een grote woordenschat opbouwt. Er is voldoende taalaanbod waardoor de taalontwikkeling bij kinderen wordt gestimuleerd.

Door verschillende activiteiten en spel materiaal en door een gerichte begeleiding aansluitend op het kind, leren kinderen begrippen als voor, achter, boven, even groot, kleiner dan enz. De pedagogisch medewerkers stemmen hun aanbod af op de spontane belangstelling van de kinderen, geven uitleg over een situatie en stellen onderzoekende vragen, waardoor de kinderen worden geprikkeld in hun denken. De kinderen op eigen Wijs bouwen torens, maken puzzels, spelen fantasiespel met vriendjes en koken en bakken soms iets in de keuken. Al doende komen ze in aanraking met verschillende begrippen en breiden ze hun cognitieve vaardigheden uit.

5.2.3 Zelfregulatie

Als kinderen een goede zelfregulatie hebben, dan blijkt dit een positief effect te hebben op het latere leren in de basisschoolleeftijd. Het worden ook wel executieve functies genoemd. Een kind kan dan bewust en doordacht reageren en kan een plan maken. Het lukt het kind om eerst rustig na te denken in plaats van impulsief te reageren. Wij vinden het op Eigen Wijs belangrijk om te reflecteren op je eigen gedrag en handelen en we leren kinderen om na te denken over bepaalde situaties. We staan bijvoorbeeld stil bij het opruimen en waarom dit nodig is en wanneer en op welke manier we dat samen het beste kunnen doen. Ook leggen we uit wat een emotie is bij een kind en waarom het kind dit heeft. Als een pedagogisch medewerker bezig is, dan leren we de kinderen om te wachten. We proberen de

concentratie bij kinderen te verhogen door geduldig te zijn en onderzoekende vragen te stellen en het kind de tijd te geven om er aandachtig naar te kijken en over te denken alvorens hij reageert. Op deze manier vergroot je de rust bij het kind en in de groep.

5.2.4 Gezonde levensstijl

We leren kinderen van jongs af aan wat een gezonde levensstijl is en we praten hier ook over met de kinderen. We hebben aandacht voor gezond eten en drinken. De pedagogisch medewerkers geven een goed voorbeeld en doen mee met een gezonde leefstijl. Iedere dag eten kinderen fruit en groenten zoals appels, peren, tomaatjes en komkommer. Graag verwijzen we u verder naar het voedingsbeleid van Eigen Wijs.

5.2.5 Creatieve vaardigheden

Op Eigen Wijs besteden we veel aandacht aan de creatieve vaardigheden van de kinderen. We stimuleren de creatieve ontwikkeling door de kinderen veel te laten knutselen met verschillende materialen. Ingewikkeld speelgoed is niet nodig. Kinderen kunnen zich uren vermaken met takjes en doosjes. Aangetoond is dat kinderen overal ter wereld op dezelfde manier spelen. Het materiaal is daarbij veelal ondergeschikt.

Iedere groep heeft een knutselhoek met veelal kosteloos materiaal, zoals wc rolletjes, plastic bakjes en dekseltjes en dennenappels. We proberen zoveel mogelijk de fantasie van het kind (en de pedagogisch medewerkers) te prikkelen. We hebben in de hal beneden een voorraadruimte met spel- en verbruiksmateriaal en er staat een kast met constructiemateriaal.

Ook de babygroepen gebruiken vaak kosteloos materiaal en hebben speciaal hiervoor een aantal bakken in de hal tot hun beschikking.

Het gaat op Eigen Wijs niet om het eindproduct, maar om het proces. Als de kinderen een voorwerp maken, dan proberen we dit zoveel mogelijk vanuit het kind zelf te laten komen. Als pedagogisch medewerker proberen we te verplaatsen in het beeld van een kind. We leggen niet ons beeld op van de wijze waarop wij denken dat een voorwerp eruit zou moeten zien. We bieden zoveel mogelijk materialen aan. We maken foto's van het proces en ouders weten inmiddels dat we vaak meer beelden van een proces hebben dan van het eindproduct.

Liedjes zingen en luisteren zijn activiteiten die veel worden aangeboden. Muziek zorgt ervoor dat kinderen kennis maken met ritmes, tempo en verschillende klanken. Kinderen kunnen op Eigen Wijs zelf muziek maken met de aanwezige muziekinstrumenten.

Ieder kind is uniek en moet de kans krijgen om zijn talenten te exploreren. Het kind bouwt hierdoor zelfvertrouwen op en dat is de basis voor verdere ontwikkeling.

5.3 HET BEVORDEREN VAN DE SOCIALE COMPETENTIE

Kinderen worden het meest gelukkig van hun sociaal-emotionele vaardigheden. Sociaal vaardige kinderen zitten beter in hun vel en presteren op veel gebieden in het leven beter. Bijna alles wat ons tot mens maakt, moeten we in onze jeugd van andere mensen leren. De kinderopvang kan hierin veel betekenen.

De kinderopvang heeft een rijke sociale omgeving met verschillende leeftijdsgenoten en

volwassenen. Kinderen in de kinderopvang leren van jongs af aan om met elkaar rekening te houden. In de kinderopvang leren kinderen hun behoeften uit te stellen en te wachten op hun beurt. Kinderen leren van elkaar en doen elkaar na. Een baby kan meehuilan met een ander, maar als een ander kind "gek" doet of gaat rennen of lachen, dan kan het hele stel achter dit kind aan gaan en hetzelfde doen.

Op Eigen Wijs leren wij kinderen op een positieve manier met elkaar om te gaan en geven wij als pedagogisch medewerker hierin het goede voorbeeld. We leren kinderen dat iedereen uniek is en dat je rekening kunt houden met een ander. Als een kind fysiek overwicht vertoont, grijpen de pedagogisch medewerkers in en proberen met de kinderen samen een manier te vinden om het anders op te lossen. Daarbij leggen we niet het idee van de pedagogisch medewerker op, maar vragen we de kinderen om zelf mee te denken in een oplossing. Onze pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van de invloed die zij zelf op de groep hebben; zij bepalen de sfeer op een groep.

5.4 DE OVERDRACHT VAN NORMEN EN WAARDEN

Kinderen worden voorbereid om deel te nemen in de complexe samenleving. De kinderopvang is een sociale leergemeenschap waar kinderen leren door te spelen en leren met andere kinderen en volwassenen om te gaan. Op Eigen Wijs stimuleren wij het kind om de wereld om zich heen te ontdekken waarbij we zoveel mogelijk met de kinderen praten over de regels die er gelden. Kinderen komen in de kinderopvang in aanraking met de diversiteit in culturen. Door erover te praten leren de kinderen de verschillende normen en waarden.

In het alledaagse leven is er altijd een structuur te zien. Wij stimuleren dat kinderen elkaar helpen. Basale regels op Eigen Wijs zijn onder andere: opruimen van je speelgoed als je iets anders wilt kiezen, opruimen van rommel, geen spullen kapot maken, respect hebben voor de natuur en je netjes gedragen t.o.v. andere mensen. Een goed gesocialiseerd kind vergroot zijn zelfvertrouwen en eigen identiteit.

5.5 DE EIGEN WIJS MANIER

Onze pedagogisch medewerkers werken allen op de “Eigen Wijs” manier:

VEILIG KLIMAAT BIEDEN					
veiligheid		consequent zijn		sensitief	
hartelijk, warm, gezellig en kindvriendelijk zijn	uitsluiten van grote risico's en begeleiden van kleine risico's	bieden van structuur en dagritme	grenzen en regels stellen	opmerken van signalen en behoeftes van kinderen	warm en begripvol handelen

RESPECTVOL HANDELEN					
Ieder mens is uniek		reflectie		samenwerken	
achter de visie van Eigen Wijs staan en eraan handelen	openstaan voor verschillen	zelfkennis hebben	openstaan voor het ontvangen en geven van feedback; tips en tips	bereidheid tot het komen van interne en externe overeenstemming	inleven in anderen

SPELEN EN ONTWIKKELEN					
stimuleren		aansluiten bij het kind		inspireren	
kennis van de ontwikkelingskenmerken	uitdagen en impulsen geven	betrokken zijn en inleven in de wereld van het kind	observeren en voelen, aansluiten, handelen	talenten van jezelf en collega's kennen en delen met elkaar	enthousiasme tonen in je werk

6. De ontwikkeling van het Kind

6.1 ONTWIKKELINGSGBIEDEN EN ONZE MANIER VAN HET VOLGEN VAN DE ONTWIKKELINGEN VAN DE KINDEREN

Wij observeren het kind en proberen te begrijpen (voelen) wat het kind doet en waarom. Ieder kind doorloopt dezelfde stadia van ontwikkeling, maar ieder kind doet dit op zijn eigen manier en in zijn eigen tempo.

Wij volgen de kinderen in de volgende gebieden:

- motorische en zintuigelijke ontwikkeling
- cognitieve ontwikkeling (taal, rekenbegrippen, natuurbeleving, creativiteit en gezonde levensstijl)
- zelfregulatie (executieve functies)
- sociaal-emotionele ontwikkeling

Dagelijks vindt de mondelinge overdracht met ouders plaats op het moment dat het kind door de ouder wordt opgehaald.

Op onze baby- en peutergroepen wordt een digitaal/schriftelijk dagboekje gemaakt met daarin een verslag met bijbehorend beeldmateriaal van hetgeen het kind op een dag bij Eigen Wijs heeft gedaan. In dit verslag worden belangrijke kenmerken in de ontwikkeling van het kind beschreven. De pedagogisch medewerkers zijn op de hoogte van de kenmerken behorend bij een ontwikkelingsgebied.

In de 15 minuten gesprekken die jaarlijks aan ouders worden aangeboden, bespreken de pedagogisch medewerkers nogmaals de ontwikkeling van het kind.

Bij de BSO worden geen dagboekjes gemaakt. Verder is de overdracht gelijk aan zoals hierboven is beschreven. Na goedkeuring van de ouders wordt het dagboekje meegegeven in de overdracht naar de peutergroep en de BSO. Het dagboekje is eigendom van en blijft in het bezit van ouders. Ouders mogen het aan school doorgeven als zij hier prijs op stellen.

Naar aanleiding van de wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang wordt met ingang van januari 2018 aan ieder kind een mentor toegewezen.

Alle pedagogisch medewerkers (waaronder de mentor) bespreken altijd met elkaar hoe de ontwikkeling van ieder kind verloopt. De ouders kunnen dus altijd alle pedagogisch medewerkers aanspreken bij vragen over de ontwikkeling en het welbevinden van hun kind. De mentor voert met de ouders het intakegesprek en de 15 minutengesprekken.

Tijdens het intakegesprek worden de ouders geïnformeerd over de naam van de mentor van hun kind.

6.2 SIGNALEREN VAN OPVALLEND GEDRAG

We volgen het kind zoveel mogelijk en sluiten aan bij zijn behoeftes, maar het is ook belangrijk om grenzen aan te geven. Duidelijk en consequent zijn is van groot belang.

Ieder kind mag op Eigen Wijs zijn zoals hij is. Evalueren doen we altijd en overal. Met elkaar bespreken we het kind en zijn situatie en tevens de werkwijze en het handelen van de pedagogisch medewerkers.

Sommige kinderen hebben extra ondersteuning nodig van de pedagogisch medewerker. Signalen worden altijd genoteerd en met elkaar besproken. We informeren ouders hier zo snel mogelijk over. Het kan zijn dat na goed overleg met de ouders wordt geconcludeerd dat de groep het kind niet voldoende ondersteuning kan bieden om het kind optimaal te stimuleren in zijn ontwikkeling. Dan wordt er gezocht naar een andere plek waar het

aanbod voor het kind mogelijk beter is. De veiligheid van het kind, de groep en de pedagogisch medewerker staat voorop.

We maken bewust onderscheid tussen opvallend en zorgwekkend gedrag. Opvallend gedrag hoeft niet ook zorgwekkend te zijn. Als voorbeeld noemen we een kind in de koppigheidsfase. “Nee” is zijn antwoord op alles en dat kan hoogst vermoeiend zijn voor de volwassenen. Vaak vragen de ouders zich dan af waarom het kind zo dwars is en zeggen dan dat er niets valt te beginnen met hun kind! Het gedrag van het kind valt op, maar is niet zorgwekkend. Het is immers een normale fase in het leven van een peuter.

Zorgwekkend gedrag is gedrag waarbij de ontwikkeling duidelijk afwijkt van wat kan worden verwacht. Een kind ontwikkelt zich in zijn eigen tempo en hierin kunnen grote verschillen zitten. Soms echter is het verschil zo groot dat er sprake kan zijn van zorgwekkend gedrag. Als voorbeeld noemen we een kind dat met 3 jaar nog niet kan lopen, een kind dat altijd stil in een hoekje zit en geen contact maakt en een kind dat met 2 jaar nog geen woord zegt. Hier volgt het kind niet meer de “normale” lijn in de ontwikkeling. Wij hebben binnen Eigen Wijs een signalerende en adviserende functie. We proberen altijd met ouders te praten over het gedrag van hun kind. Communicatie met de ouders is van essentieel belang voor een zo goed mogelijke omgang met het kind. Observaties worden (digitaal) vastgelegd in een verslag en worden met ouders besproken. Indien nodig verwijzen wij ouders door naar een passende instantie.

De pedagogisch medewerkers worden binnen Eigen Wijs ondersteund in het signaleren van bijzonderheden in de ontwikkeling van kinderen door de pedagogisch beleidsmedewerker.

7. Onze pedagogisch medewerkers en hun ontwikkeling

Onze pedagogisch medewerkers zijn allen in het bezit van de vereiste diploma's. Tevens beschikken alle medewerkers over een EHBO-diploma en heeft 1/3 deel van het team BHV.

Een goede teamsamenstelling is van belang voor het werken met kinderen. Het gaat hierbij om de juiste mix binnen het team m.b.t. leeftijd, ervaring en persoonlijkheden. Het is belangrijk dat collega's elkaar kunnen aanvullen. Dit verhoogt de kwaliteit en het werkplezier.

Wij vinden het belangrijk dat pedagogisch medewerkers kunnen werken aan de eigen professionele ontwikkeling. Wij vinden een lerende houding belangrijk.

Scholing van onze pedagogisch medewerkers vindt vooral plaats op de werkvloer door onze eigen pedagogen. Ook is er regelmatig bijscholing door externe aanbieders. Scholing vindt plaats via het volgen van cursussen en studiedagen en door informatie welke wordt verstrekt via vakbladen, boeken en informatie per mail. We hebben een intern opleidingsplan.

Het geven van feedback op elkaars functioneren is zeer belangrijk voor de kwaliteit van het werk. Wij moedigen aan om bij de collega's van een andere groep te kijken. We organiseren daarom ook interne uitwisselingen.

Reflectie op het eigen handelen van een pedagogisch medewerker is van groot belang voor zijn functioneren. De pedagogisch beleidsmedewerker heeft minimaal één keer per jaar een functioneringsgesprek met de pedagogisch medewerker waarin het handelen met ouders, kinderen en de samenwerking met de collega's wordt besproken. Daarnaast vinden werkbesprekingen plaats en zijn er team- en groepsoverleggen.

Er is een pedagogisch beleidsmedewerker aanwezig ten behoeve van het coachen van onze pedagogisch medewerkers en de totstandkoming en implementatie van de pedagogische beleidsvoornemens.

Wij bieden de mogelijkheid aan stagiairs en beroepskrachten in opleiding om in de praktijk bij Eigen Wijs ervaring op te doen welke van belang is voor het vervolgen en afronden van hun opleiding. Hierbij vindt altijd begeleiding plaats door een (stage)begeleider die nauw contact onderhoudt met de opleiding. De taken die stagiaires en beroepskrachten in opleiding uitvoeren, staan omschreven in hun opleidingsplan en passen uiteraard bij de fase van de opleiding waarin ze zich bevinden.